

הודו

The placement of הודו either just after ברוך שאמר or just before ברוך שאמר reflects the fact that both prayers have historically shared characteristics. The סידור רבינו שלמה ב"ר שמשון מגרמייזא reminds us of some of the characteristics.

[יא] הודו לה' קראו בשמו-ונהגו במגנצא בשבת שמתחיל שליה ציבור הודו לה' וקראו בשמו, והקהל עונים אחריו, וסמכו על זה הפסוק אז נתן דוד בראש להודות לה' ביד אסף ואחיו הודו לה', שאסף היה מתחיל בראש, ואחריו אחיו. ואף על פי שמעשה שאסף היה בכל יום, אין עושין עתה אלא בשבת כשיש רוב עם בבית הכנסת ויכולין לאומרו בנעימה כדרך שיר, לפי שאינו יום מלאכה.

It is not clear when the practice to read the הודו in פסוקים responsively was discontinued.

The number ten plays an important role in both הודו and ברוך שאמר:

פירושי סידור התפילה לרוקה [טו] הודו לה'-הודו א, קראו ב, הודיעו ג, שירו ד, זמרו ה, שיחו ו, התהללו ז, דרשו ח, בקשו ט, זכרו י, זהו בנבל עשור, כנגד י' מאמרות שהיו המעמדות אומר' פרשת בראשית בכל שבוע. ובבקר עם דמדומי חמה היה הקב"ה בורא, שנאמר: ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים. לכך אומר' אותו עם תמיד של שחר. ואבות בזכותם נברא העולם, ובמזמור זה האבות. ואברהם נתנסה בי' נסיונות, ויצחק בירך ליעקב י' ברכות, ויעקב נתן מעשר. וי' דברות בלוחות, כנגדם נברא העולם. לכך אומר י' דברים לפני הארון. אז נתן דוד ע"י רוח הקדש. במכילתין אין אז אלא לשון נבואה. י' דברים במזמור זה, כנגד העולם שנברא בי' מאמרות, לפיכך סמך מזמור בתלים אצל מזמור שבו מעשה בראשית. י' דברים מנינו הודו עד זכרו, כנגד י' מכות במצרים, לכך סמך אחריו המכות.

That there is a connection between הודו and ברוך שאמר can be seen in the following:

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף י' עמ' א' - ויקרא שם בשם ה' קל עולם - אמר ריש לקיש: אל תיקרי ויקרא אלא ויקריא, מלמד, שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה בפה כל עובר ושב. כיצד? לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו. אמר להם: וכי משלי אכלתם? משל אלקי עולם אכלתם, הודו ושבתו וברכו למי שאמר והיה העולם.

We who are the descendants of אברהם אבינו, ע"ה certainly need to follow the instructions that אברהם אבינו, ע"ה gave to his guests. We first bless the One Who Said and There was a World by reciting ברוך שאמר והיה העולם. We then recite הודו to fulfill that part

of הודו ושבתו's direction of אברהם אבינו, ע"ה.

הודו is divided into two sections: the first section consists of 'פרק טו', דברי הימים א', and the second section consists of a mixture of פסוקים from תהילים. In this way, the פסוקים within הודו remind us of the following question that is asked about פסוקי דזמרה: why do we call this section of תפלה by the name פסוקי דזמרה when the majority of what we call פסוקי דזמרה, פסוקי דזמרה, verses, are in essence פרקי דזמרה, chapters. This question is answered by Rabbi Joseph Soloveichik, זצ"ל, in an essay entitled פסוקי דזמרה in the ספר, לע"ה, שיעורים לזכר אבא מורי ז"ל. Notice how Rabbi Soloveichik differentiates between הלל and פסוקי דזמרה:

כי סידור פסוקי דזמרה לא נקבע בתור הלל, אלא בתור סידור שבתו של מקום על ידי קריאת פסוקים או פרשיות של כתובים...לפיכך, סידור שבתו אלה נקרא פסוקי דזמרה ולא פרשיות דזמרה, חרף העובדה כי מתהלה לדוד עד כל הנשמה אנו מצטטים פרקים שלמים מתהילים. וכמו כן הקטא מהודו עד ואמר כל העם אמן הוא פרק שלם מדברי הימים. והיינו מפני שאינם נאמרים בתורת פרשיות, כי אם בתורת פסוקים. בזה נתבטא ההבדל בין הלל לקריאה בכתובים או בתורה. בהלל נאמר דין של פרשיות, וכמו בשירת הלויים במקדש שהיו מזמרים פרקים שלמים. הפרק הוא היחידה הבסיס של שירה...הלל נאמר משום שחובותינו כך היא, והחיוב החל על הגברא מתיר הרצאת שבת הקב"ה ואנו מודיעים על חובה זו ועל כוונתו להלל על ידי אמירת הברכה, ברכת המצוה. בפסוקי דזמרה, לעומת זאת, פעולתנו מתבטאת בקריאת הכתובים ומחייבה העקרי הוא לימוד תורה והבנה ועיון בדבר הקב"ה כדי שעל ידי כן נשכיל לדעת איך לחיות ולפעול.

הודו is unique in that the שליח ציבור reads aloud three groups of verses within הודו. The first stop is made by the שליח ציבור in order to remind us to pause between the words ויה' and אלילים so that we do not read the word ויה' in such a manner that it appears to be connected to the word אלילים. The שליח ציבור then reads aloud the two sentences that begin with the word רוממו. The reason for this stop appears to be to announce that the two sentences that begin with the word רוממו mark the beginning of the section of הודו that consists of a mixture of פסוקים. Lastly, the שליח ציבור reads aloud the פסוקים of ה' פסוקים to remind us of a thought contained in the following נמרא:

תלמוד ירושלמי מסכת ברכות דף לו' ע"א - ר' חזקיה רבי יעקב בר אהא ר' יסא בשם רבי יוחנן לעולם לא יהא הפסוק הזה זו מתוך פיך ה' צבאות עמנו משגב לנו אלקי יעקב סלה. ר' יוסי בי ר' אבון ר' אבהו בשם ר' יוחנן וחברייא ה' צבאות אשרי אדם בוטח בך.

TRANSLATION OF SOURCES

סידור רבינו שלמה ב"ר שמשון מגרמייזא-It was the practice in Magenca on Shabbat that the leader would begin to recite the opening verse of Hodu and the Congregation would respond to him. This was based on the verse: Then on that day David first delivered to the hand of Asaph and his brothers this psalm of thanksgiving to G-d. Asaf would begin and then his brothers would respond. Although it was the practice of Asaf to recite Hodu responsively each day, we do not follow that practice everyday but we do so on Shabbat when a majority of people attend synagogue at which time Hodu can be recited pleasantly as a song because it is a day when people do not have to work.

פירושי סידור התפילה לרוקה [טו] הודו לה- The word Hodu is One; the word Kiroo is Two; the word Hodiyo is Three; the word Shiroy is Four; the word Zumroo is Five; the word Sicho is six; the word His-halilu is seven; the word Dirshu is Eight; the word Bikshu is Nine; the word Zichru is Ten. That is what is meant by the words Nevel Asor (ten). There are ten verbs at the beginning of the prayer of Hodu in commemoration of the ten times that the Maamadot would recite the words "G-d said" from the parsha of Bereishit each week. In the morning with the first sign of light was when G-d created as it is written: In the day that G-d created the land and the skies. That is why we try to recite Hodu as soon as light appears in the morning. It was also in the merit of our Forefathers that the world was created and so in the prayer of Hodu we recall the forefathers. Avrohom was tested ten times; Yitzchak blessed Yaakov with ten blessings; and Yaakov gave one-tenth (maaser). There are ten commandments on the tablets in the merit of which G-d created the world. It is for these reasons that King David provided that this prayer contain ten verbs. The word "oz" (then) in the verse: "Then on that day David first delivered to the hand of Asaph" teaches us that King David authored the verses of Hodu by way of a divine message. It was explained in the Midrash that the word "oz" means by way of prophecy. There are ten verbs in this prayer to commemorate the world that was created by G-d "saying" ten times. As a result, in the book of Psalms this chapter comes before the chapter of Psalms that commemorates the creation of the world. Ten matters we counted from the word Hodu to the word Zichru in commemoration of the ten plagues in Egypt and so he put the text of Hodu in Tehillim next to his discussion of the ten plagues.

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף י' עמ' א'-And he called there in the name of G-d, G-d of the world. On this verse Raish Lakish said: Do not read the word as call but as caused to call. It teaches us that Avrohom caused G-d's name to be called by each person who passed by and stopped. How did Avrohom do this? After the passersby finished eating and drinking, they stood up to bless Avrohom. Avrohom would say to them: Did you eat from food that I created? You ate from the food that was created by the G-d of the whole world, acknowledge, praise and bless the One who Said and the world was created.

שעורים לזכר אבא מורי ז"ל – פסוקי דזמרה -The compilation of Pseukei D'Zimra was not established to perform the same function as Hallel but to perform the function of being a means to praise G-d by way of the recitation of verses or parts of Scriptures...Therefore the compilation of Pseukei D'Zimra is called Pseukei D'Zimra and not Parshiot of Zimra despite the fact that from Ashrei forward we recite whole chapters of Tehillim. We also recite almost a whole chapter of Scriptures when we recite Hodu. But we do not recite them as Parshiot but as verses. This demonstrates the difference between reciting Hallel and reading from scriptures or from the Torah. Concerning Hallel, we speak of reciting Parshiot, just as the Leviim recited whole chapters in the Beit Hamikdash. Chapters are the means to perform Shira...We recite Hallel because there is an obligation at certain times to recite Hallel. The obligation that falls upon the individual permits him to recite this type of praise to G-d and we acknowledge that obligation and its intention of reciting praise after an introduction by a Bracha, a Bracha that introduces a Mitzvah. But concerning Pseukei D'Zimra our purpose is to recite Scriptures. What obligates us to do so is the obligation to learn Torah for the purpose of understanding and examining the ways of G-d and through those means, we will learn how we should live and conduct ourselves.

תלמוד ירושלמי מסכת ברכות דף לו' עמ' א' -Rabbi Chizkia, Rabbi Yaakov the son of Echa, Rabbi Yassah in the name of Rabbi Yochonan: Never should the following verse move away from your lips: The G-d of hosts is with us; the G-d of Yaakov is our stronghold. Rabbi Yosi the son of Rabbi Avun, Rabbi Abahu in the name of Rabbi Yochanon and his group: G-d of hosts, happy is the man who trusts in You.

SUPPLEMENT

לדוד ה' אורי

ליקוטי מהרי"ך – והנה בזה יש גם כן מנהגים שונים. ברוב מקומות אומרים אותו אחר השיר של יום. וכן העתיק במטה אפרים והוא כמו מזמור ברכי נפשי בר"ח וכדומה. ויש מקומות שאומרים אותו אחר תפלת י"ח קודם חצי קדיש. ואפשר הכוונה עפ"י מ"ש בסידור ר' שבתי שבמזמור הלז יש בו הכוונה של הי"ג מדות של רחמים ולכך יש בו י"ג שמות ה', ולכך אומרים אותו מר"ח אלול כי מר"ח אלול נפתחו הי"ג מקורות מי"ג מכילין דרחמי וכו' ע"ש. לכך יש שייכות למזמור הזה אחר תפלת י"ח כמו שאנו אומרים בכל השנה הי"ג מדות אחר תפלת י"ח. וכמ"ש הלבוש תקפ"א שהי"ג מדות במקום תפלת י"ח ע"ש. ויש נוהגין לאמרו ביום קריאת התורה בפתיחת הארון. ואפשר דזה גם כן הכוונה הנ"ל דכיון שנכלל בו הי"ג מדות יש לו מקום לאמרו בפתיחת הארון וכמו שאומרים ביו"ט הי"ג מדות בפתיחת הארון. ועיין באליה רבה דכשמתענה מר"ח אלול ואילך יאמר הי"ג מדות בהוצאת הס"ת ע"ש, וזה סמך קצת לדברינו.

הנה המנהג במדינות אלו מר"ח אלול ואילך לומר בבוקר ובערב בתפלת שחרית ובתפלת מנחה מזמור לדוד ה' אורי וישעי וכו', ועי' במטה אפרים שיש נוהגין לומר עד יום הכיפורים. וסמך ע"ז ממדרש ה' אורי בראש השנה וישעי ביום הכיפורים, ומנהגינו עד שמיני עצרת ועד בכלל וסמך דכתיב שם כי יצפנני בסוכו ע"ש, ובסידור ר' שבתי כתב עד אחר שמחת תורה ע"ש:

מטה אפרים – סימן תקפא ו – נוהגין במדינות אלו מראש תדש אלול ואילך עד יום פפור לומר בכל יום אחר גמר התפלה מזמור כ"ז בתהלים לדוד ה' אורי וישעי בקר וערב. ואומרים אחריו קדיש יתום. ואנו נוהגין לאמרו עד שמיני עצרת ועד בכלל. וגם נהגנו לאמרו בכל יום שיש בו מוסף אחר גמר תפלת שחרית קדם אין כמוד. ובערב אומרים אותו אחר תפלת המנחה. ויראה לי שבמקומות שאומרים אותו אחר גמר התפלה. אזי בראש תדש יש להקדים מזמור ברכי נפשי למזמור אורי וישעי. וכן במקומות שאומרים אותו אחר תפלת שחרית ונוהגין גם כן לומר שיר של יום אחר תפלת שחרית. יש להקדים השיר של יום לפי שהיא תדיר. וכן ברכי נפשי היא תדיר בכל ראש תדש. ובמקום שאין שם רק אבל אחד יש לומר שני המזמורים ברכי נפשי ואורי וישעי בלי הפסקת קדיש שלא להרבות בקדישים. אבל בין שיר של יום לאורי וישעי יש להפסיק באמירת קדיש בכל ענין שלא יהיה נראה שגם אורי

להבין את התפלה

וישעי היא משיר של יום:

קול צופך – לדוד ה' אורי וישעי – האשכנזים נוהגים החל מר"ח לומר את המזמור "לדוד ה' אורי וישעי". על פי המדרש (ויקרא רבא כא) שאומר שה' "אורי" בראש השנה. ו"ישעי" – יום הכפורים. "יצפנני בסוכו" – בסוכות (עיין מש"ב תקפ"א ס"ק ב').

הגאון מוילנא אומר שלא צריכים להגיד מזמור זה. וכן כתב הגאון ר' חיים מצאנז בעל ה"דברי חיים" שלא צריכים להגיד. ומי שאינו אומר טוב שיאמר פרקי תהילים אחרים אבל שאר האשכנזים אומרים את המזמור הזה.

יש מהאשכנזים שאומרים את המזמור הזה בבוקר ויש שאומרים אותו גם בערב. ואף שלגבי התקיעות כתב הטור לתקוע גם בערב לא נהגו כן אלא רק מי שלא תקע בבוקר מחמת אונס ישמע תקיעה בערב.

הרב חיד"א כותב שהספרדים אומרים כל השנה כולה את המזמור הזה. ומסורת בידינו שאם מכוין במזמור זה – לא ינוק (מורה באצבע אות ל"ז).